

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Alþingi
Erindi nr. P 137/290
komudagur 18.6.2009

Bolungarvík, 17. júní 2009.

Umsögn um 85. mál – Frumvarp til laga um breytingu á lögum um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002, með síðari breytingum.

Það má segja að frumvarp til laga um breytingu á lögum um fjármálafyrirtæki, þar sem fjallað er um málefni sparisjóða, hafi vakið ugg í brjósti stofnfjáreigenda í Sparisjóði Bolungarvíkur. Vegna þessa frumvarps ákváðu nokkrir stofnfjáreigendur í sparisjóðnum að boða til fundar stofnfjáraðila að kvöldi 16. júní sl. Niðurstaða þess fundar var að senda Viðskiptanefnd Alþingis umsögn um frumvarpið.

1. Stofnfjáreigendur gera athugasemdir við 7. grein frumvarpsins sem fjallar um heimild til niðurfærslu stofnfjár.

Stofnfjáreigendur í litlum sparisjóðum á borð við Sparisjóð Bolungarvíkur hafa ætíð litið á stofnfjáreign eins og höfuðstólstryggðan sparnað enda hafa lög um fjármálafyrirtæki aldrei kveðið á um neitt annað. Enginn hafði hugmyndaflug til að láta sér detta í hug að hægt væri að ganga á höfuðstól innborgaðs stofnfjár nema við gjaldþrot eða slit sparisjóðsins líkt og lög kveða á um. Á þeim tímapunkti sem stofnfjáreigendur í sparisjóðnum breyta innlánnum sínum í stofnfé er því ekki annað vitað en að höfuðstóll stofnfjárins sé tryggður þó óvissa sé um framtíðarávöxtun þess. Því hafna stofnfjáreigendur alfarið að lækkun stofnfjár verði heimiluð líkt og lagt er til í 7. grein frumvarpsins.

Í athugasemdum með frumvarpinu er látið að því liggja að sparisjóðir hafi hækkað stofnfé sitt mjög mikið og greitt stofnfjáreigendum svo ríflegan arð að gengið hafi á varasjóði þeirra. Stofnfjáreigendur í Sparisjóði Bolungarvíkur hafa aldrei fengið greiddan hærri arð en 20% af stofnfjáreign sinni og getur það varla talist ríflegt í þjóðfélagi þar sem 18% stýrivextir voru staðreynd.

Í athugasemdunum er einnig talið nauðsynlegt að stofnfjáreigendur taki á sig fulla hlutdeild í tapi síðasta árs að því leyti sem það var umfram varasjóð. Stofnfjáreigendum finnst skrítið að þeir eigi að taka fullan þátt í tapi sparisjóða en eigi ekki að fá að njóta fullrar hlutdeildar í hagnaði þeirra. Eðlilega hefur löggjöf um sparisjóði ekki leyft slíka gerninga og er mesta furða að það skuli nú vera lagt til.

Í umsögn fjárlagaskrifstofu Fjármálaráðuneytisins með frumvarpinu er niðurfærsla stofnfjár talin vera forsenda þess að ríkissjóður komi til bjargar sparisjóðum með stofnfjárframlagi. Rétt er að rifja það upp að sparisjóðir sóttu um framlag úr ríkissjóði á grundvelli reglna sem settur fjármálaráðherra gaf út 18. desember 2008. Þar komu fram ýmis skilyrði fyrir framlagi ríkissjóðs og var þar hvergi kveðið á um niðurfærslu stofnfjár. Í fréttatilkynningu ráðherra þar sem reglurnar eru kynntar kemur fram að stjórnvöld hafi kynnt sér fjárhagsstöðu sparisjóðanna og til að gæta samræmis milli sparisjóða hafi umræddar reglur verið settar. Þar kemur einnig skýrt fram að reglurnar séu forsendur framlaga úr ríkissjóði skv. 2. gr. laga nr. 125/2008 – neyðarlaganna svokölluðu. Því þykir stofnfjáreigendum furðu sæta að nú séu sett

ný skilyrði að hálfu ríkissjóðs og að þessu nýju skilyrði séu allt í einu orðin forsenda stofnfjárframlags frá ríkissjóði – sérstaklega í ljósi þess að stjórnvöld höfðu þegar kynnt sér fjárhagsstöðu sparisjóðanna.

Stofnfjáreigendur í Sparisjóði Bolungarvíkur fara fram á að ákvæði um heimild til niðurfærslu á stofnfé verði fellt úr frumvarpinu.

2. Stofnfjáreigendur í Sparisjóði Bolungarvíkur gera einnig athugasemdir við 8. grein frumvarpsins þar sem fjallað er um ráðstöfun hagnaðar.

Stofnfjáreigendur telja að með ákvæði um 5 ára meðaltalshagnað sé verið að setja ráðstöfun hagnaðar til stofnfjáreigenda alltof þröngar skorður. Önnur ákvæði 8. greinar, s.s. að óráðstafað eigið fé þurfi að vera til staðar ætti að duga eitt og sér, enda miðar það að sama marki. Einnig telja stofnfjáreigendur ekki æskilegt að hluta hagnaðar sé ráðstafað til hækkunar á nafnverði stofnfjár þar sem með því er verið að fjarlægast upprunalegu hugsjón sparisjóðanna. Æskilegra væri að hverfa til fyrra horfs þar sem eingöngu verðlagsbreytingar gátu hækkað nafnverð stofnfjárbréfa. Jafnframt viljum við lýsa ánægju okkar með að skilgreind séu hófleg viðmið fyrir aðgreiðslur líkt og gert er í 2. mgr. 8. gr. frumvarpsins.

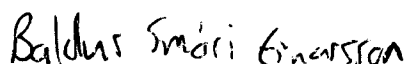
Rétt er að geta þess að í athugasemdum með frumvarpinu er sagt að niðurfærsla stofnfjár skv. 7. gr. frumvarpsins sé til þess fallin að laða fjárfesta að sparisjóðum. Ef ákvæði 8. gr. frumvarpsins um 5 ára meðaltalshagnað er skoðað, kemur þar berlega í ljós að slíkt ákvæði gerir hið gagnstæða, þ.e. að fæla fjárfesta frá sparisjóðum. Stofnfjáreigendur vilja benda á þá staðreynd.

Stofnfjáreigendur í Sparisjóði Bolungarvíkur fara fram á að ákvæði um 5 ára meðaltals hagnað verði fellt úr frumvarpinu.

Ljóst er að núverandi stofnfjáreigendur verða ekki viljugir til að leggja meira fé til rekstrar sparisjóða þegar búið er að færa niður núverandi eign þeirra og möguleikar til ávöxtunar stofnfjár hafa verið útilokaðir næstu 5 árin. Þá eru gefin skilaboð um að til frekari niðurfærslu gæti komið síðar gagnvart nýju stofnfé. Í ljósi þessa er vart hægt að reikna með nýjum fjárfestum að sparisjóðum, þeir áhættusæknu munu fjárfesta í hlutabréfum en þeir áhættufælnu munu leita í skjól þess öryggis sem ríkistryggðar bankainnistæður veita.

Fyrir hönd fundar stofnfjáreigenda í Sparisjóði Bolungarvíkur,

Anna Sigríður Jónsdóttir
kt. 221158-5399
Miðstræti 16
415 Bolungarvík

Baldur Smári Einarsson
kt. 210476-4079
Völusteinsstræti 13
415 Bolungarvík

Björgvin Bjarnason
kt. 140149-7219
Hjallastræti 14
415 Bolungarvík